

NORGES HØYESTERETT

Den 24. november 2024 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Falkanger og Thyness i

HR-2024-2160-U, (sak nr. 24-104091STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Øystein Ola Storrvik)

mot

Påtalemyndigheten (statsadvokat Sturla Henriksbø)

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder ny dom i ankeutvalget etter avgjørelse om gjenåpning.
- (2) A, født 00.00.1968, ble dømt for narkotikaovertridelser ved Borgarting lagmannsretts dom 28. juni 2021. Dommen har slik slutning:

«A, født 00.00.1968, dømmes for overtrjedelse av straffeloven § 232 første ledd jf. § 231 første ledd, jf. § 15 og straffeloven § 231 første ledd, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav b, til fengsel i 6 – seks – år og 9 – ni – måneder. Straffen er en fellesstraff med resttiden i Borgarting lagmannsretts dom av 23. september 2010, jf. prinsippene i straffegjennomføringsloven § 45 og straffeloven § 52 første ledd bokstav b.

Varetekt kommer til fradrag med 351 dager per 28. juni 2021.»

- (3) A anket til Høyesterett, som 14. desember 2021 avsa dom med slik slutning:

«I lagmannsrettens domsslutning gjøres disse endringer:
Straffen settes til fengsel i 6 – seks – år og 6 – seks – måneder.
Siste setning i første avsnitt skal lyde: Straffen er en fellesstraff med resttiden etter prøveløslatelse fra Borgarting lagmannsretts dom 23. september 2010, jf. straffegjennomføringsloven § 45 første ledd første punktum.»

- (4) A påbegynte soning av dommen 7. januar 2022.
- (5) I august 2023 begjærte A gjenåpning av straffutmålingen i Høyesteretts dom. Kravet var begrunnet med at han hadde blitt utsatt for en rekke kroppsvisitasjoner som krenket Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 3. A mente at dette måtte kompenseres med et ekstra varetektsfradrag. Ved Gjenopptagelseskommisjonens vedtak

26. juni 2024 ble begjæringen tatt til følge, og saken ble sendt til Høyesterett for ny behandling av straffutmålingen, jf. straffeprosessloven § 400 andre ledd tredje punktum.

- (6) Fordi partene var uenige om antallet ulovlige kroppsvisitasjoner, har beramningen av den gjenåpnede saken vært satt i bero i påvente av avgjørelsen i en lignede sak. Påtalemyndigheten mente at det på bakgrunn av den saken kunne bli enighet om resultatet i saken her, som i så fall kunne behandles skriftlig. Da den andre saken ble avgjort ved Høyesteretts dom 22. oktober 2024 (HR-2024-1935-A), fikk partene en frist for å uttale seg om det faktiske og rettslige grunnlaget for en eventuell skriftlig behandling.
- (7) Kriminalomsorgen besluttet at A skulle prøveløslates 10. november 2024. Ved Høyesteretts ankeutvalgs kjennelse 29. oktober 2024 ble As begjæring om løslatelse i medhold av straffeprosessloven § 452 andre ledd, ikke tatt til følge.
- (8) I brev fra forsvarer 5. november 2024 er det opplyst at As motivasjon for å begjære straffesaken gjenopptatt var å komme tidligere ut i frihet. Når han nå likevel prøveløslates, ønsker han å søke erstatning i stedet for å få kompensasjon i form av ekstra varetektsfradrag i straffedommen. Han ber derfor om at det avsies ny dom med samme slutning som i den gjenopptatte dommen, og at det gjennomføres skriftlig behandling.
- (9) Påtalemyndigheten har ikke innsigelser mot at det avsies ny dom med samme slutning som i den gjenopptatte dommen og samtykker til at Høyesterett behandler saken skriftlig.
- (10) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det er mulig å overføre en sak tilbake til ankeutvalget selv om anken er henvist til behandling i Høyesterett, se HR-2018-587-U avsnitt 19. I HR-2016-2188-U avsa ankeutvalget dom i en gjenåpnet sak der partene var enige om resultatet.
- (11) Etter straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a kan ankeutvalget avgjøre en anke over lagmannsrettens dom når det er klart at dommen «helt eller delvis bør oppheves». Det følger av praksis at utvalget også i andre tilfeller kan avsi ny dom uten å oppheve dommen i sin helhet når utvalget finner det forsvarlig, jf. HR-2021-1348-U avsnitt 13. Hensynene bak lovbestemmelsen tilsier at utvalget bør kunne avsi dom også i et tilfelle som dette – der partene er enige om at det må avsies dom med samme slutning som den tidligere dommen i en gjenopptatt sak, og hvor begge parter ønsker at saken avgjøres uten muntlige forhandlinger.
- (12) Straffutmålingen i Høyesteretts dom ble gjenåpnet på grunn av nye opplysninger om at A har blitt utsatt for kroppsvisitasjoner i fengsel, som kunne gi ham krav på ytterligere varetektsfradrag. Kriminalomsorgen har nå løslatt A på prøve, jf. straffegjennomføringsloven § 42. Av den grunn mener han nå at et fradrag i straffen, som kun vil komme ham til gode ved en forkortelse av prøvetiden, ikke vil gi tilstrekkelig kompensasjon for det han har blitt utsatt for. Han vil heller reise krav mot staten om økonomisk oppreisning.
- (13) Partene er enige om at det ikke bør gjøres endringer i straffen som ble fastsatt i Høyesteretts dom 14. desember 2021. Ankeutvalget avsier dermed ny dom med samme slutning.
- (14) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

I lagmannsrettens domsslutning gjøres disse endringer:

Straffen settes til fengsel i 6 – seks – år og 6 – seks – måneder.

Siste setning i første avsnitt skal lyde: Straffen er en fellesstraff med resttiden etter prøveløslatelse fra Borgarting lagmannsretts dom 23. september 2010, jf. straffegjennomføringsloven § 45 første ledd første punktum.

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)